

Telegrafu Român

Apare Marția, Joi și Sâmbăta

Abonamentul:

Pe un an 32 coroane.
Pe șase luni 16 cor. — Pe trei luni 8 cor.

Correspondențe

să se adreseze Redacției «Telegrafului Român», Strada Măcelarilor Nr. 45. — Scrisori nefrancate se refuză. — Articole nepublicate nu se înapoiază.

Prețul Inserțiunilor, după învaloă

Abonamentele și inserțiunile
să se adreseze Administrației ziarului «Telegrafu Român», Sibiu, Strada Măcelarilor Nr. 45.

Prima orientare

Sub puterea întâmplărilor din urmă, întâmplări chemate să schimbe fața țării, intelectuali români din Sibiu s'au strâns la glasul venerabilului președinte al Asociațiunii, dl Andrei Bărsescu, pentru a hotărî asupra datoriei ce ni-o aduc valorile întâmplărilor.

Adunarea ținută Joi la 6 ore d. a. sub presidenția d-lui Andrei Bărsescu a delegat din sinul ei un comitet executiv care să fie în permanență și în strânsă legătură cu comitetul executiv al partidului național român, priveghind desfășurarea evenimentelor și sfătuiindu-se să dea mulțimii dela sate îndrumări de orientare sănătoasă.

Primul pas întru orientarea noastră îl compoartă apelul ce-l publicăm mai la vale.

Cetățeni! Frați Români!

Mari schimbări se petrec în preajma noastră. Intocmirile de până acum s'au prăbușit și, în locul lor, un sfat național a luat în mână conducerea destinelor națiunii maghiare propovăduind libertatea popoarelor și pacea lumii.

Ce vom face noi, frați Români, în aceste ceasuri grele?

1. Ținuta poporului românesc o limpede precizată prin hotărârea luată în 12 Octombrie, de Comitetul executiv al partidului național român. Națiunea română, conștie de drepturile și datoritățile sale, se simte îndreptățită a grăi ea, prin sine însăși, fără de nici o mijlocire, către națiunile libere ale lumii. Interesele națiunii române le poate reprezenta numai adunarea națională ori oamenii anume aleși de aceasta, iar până la întrunirea ei Comitetul executiv al partidului național român.

2. Tocmai de aceea ne îndreptăm către voi, fraților, aducându-vă la cunoștință, că frunzașii românilor din Sibiu, cumpănind bine situația au ales un comitet de zece membri, pentru a susține legătura cu Comitetul național și pentru a lămurii în privința datorințelor lor, pe frunzașii satelor noastre. Orcine ar avea, deci să întrebe sau să afle ceva ca să se poată dumeri, să se adreseze către biroul acestui Comitet (Cazina română, Str. Șaguna 8.)

3. Dar și până când va izbuti națiunea română să-și croiască drumul său pentru viitor, cu dragoste ne îndreptăm către voi, frați Români din comitatul nostru, îndemnându-vă a vă dovedi vrednici de darul dumnezeesc al libertății. În pace și în liniște să așteptăm desfășurarea lucrurilor! Cu sfințenie să respectăm persoana și averea tuturor concetățenilor noștri, de orice națiune și de orice lege. Piară dintre noi orice simț de răutate și orice gând de viclenie! Copiii luminați ai libertății nu sufer nici măcar umbra nedreptății.

Cetățeni! Frați Români!

Plini de puternică încredere în viitorul națiunii române, să mulțumim lui Dumnezeu, că ne-a învrednicit să vedem răsărit și pentru noi soarele libertății. Într'un gând și într'o simțire să ne închinăm în fața mărețului răsărit.

Membrii comitetului:

Andrei Bărsescu,

Dr. Ilie Beu,

Dr. Ioan Broșu,

Ioan Lăpedatu,

Dr. Lucian Borcia,

Dr. Silviu Dragomir,

Dr. Octavian Russu,

Dr. Nicolae Bălan,

Nicolae Ivan,

Dr. Ioan Stroia.

Stările interne în țară

Știrile mai nouă vestesc, că o seamă de polițieni maghiari în frunte cu contele Károlyi au răsturnat fel de încercări din țară. Constituindu-se în consiliu național unguresc — bunăoară ca rușii în soviet — au declarat — mai ales sub influința veștii sosite din Austria ca împărțat al ei abzis și Austria declarată de republică — și ei Ungaria de republică. Declarația aceasta au adus-o la cunoștința tuturor orașelor, comitatelor și comandurilor militare, cerând dela toți supunere și ascultare față cu consiliul național unguresc.

În Budapesta cei dintâi cari au sprijinit consiliul lui Károlyi, au fost polițistii, apoi o parte din miliție, care înarmându-se a silit toate comăndele militare din Budapesta să se supună consiliului național maghiar. Vărsări mari de sânge nu s'au provocat.

Despre regele Carol nu știm nici astăzi nimic cu pozitivitate. Unele știri vorbesc că ar fi în Schönbrunn, altele că în cartierul miilor, adică la front, că ar fi numit pe contele Károlyi de ministru-președinte, care apoi prin arhiducele Iosif ar fi fost absolvat de sub puterea jurământului, și că formându-și guvern a luat puterea de stat în mâna sa. Fapt e că prin circulare se adresează tuturor locuitorilor din țară, să asculte și execute poruncile guvernului său.

Legătura telegrafică și telefonică e deranjată așa, că nici astăzi nu putem vedea limpede situația politică a țării. Știm, că soldații dela fronturi și din garnizoane pleacă care cum poate către satele lor, fără să-și impiedece cineva, că ofițerii și soldații și-au rupt rozetele împărțându-și, înlocuindu-le cu cocarde naționale: româna-de-țară, ungurești și a.

Károlyi către slovaci. În numele Consiliului Național maghiar, contele Mihail Károlyi a telegrafat Consiliului Național slovac în T. S. Martin următoarele:

Poporul maghiar și poporul slovac n'au fost despărțite de olală prin ură și prin deseobiri de interese. Popoarele acestea au fost despărțite numai prin o politică criminală a unei îndrăzite domnii de clasă, care a păgubit de-o potrivă și pe slovaci, și pe maghiari. Poporul maghiar nu se identifică nici de cât cu trecutul acesta; ci, dimpotrivă, va face totul, pentru a stărpi din fundament domnia nelegăuită de clasă. Noi stăm pe punctul de vedere, că fiecare popor are dreptul prezentat de a hotărî ei însuși asupra sa. Convingerea noastră este, că poporul slovac și maghiar trebuie să trăiască în pace și frățescă înțelegere. Dorim Consiliului Național slovac o lucrare înțeleaptă și reușită, ear poporul slovac un viitor frumos, fericit și liber.

Unirea ceho-slovacă. Președintele consiliului național slovac în T. S. Martin a convocat pentru Miercuri o sedință. Invitați au fost numai bărbății aceia dintre polițienii slovaci, cari în trecut au manifestat o atitudine pronunțată națională. Au venit la sedință reprezentanți din 5 comitate: din Arva, Liptó, Turóc, Trencin și Sohl. După o sfătuire mai lungă s'a hotărât una-

nim să se susțină unirea națională ceho-slovacă și să se ceară înființarea statului ceho-slovac conform principiilor lui Wilson, primite și de nota mai nouă a lui Andrássy. Hotărârea acestor consiliului național slovac s'a publicat, în formă de apel, în ziarul *Narodni Noviny*.

Dumnezeu s'o ierte

Sub acest titlu scrie *Glauz Bucovinei* din Cernăuț următoarele:

Ne gândim în clipele acestea la zguduitoră tragedie a Moldovei și a bunului ei Vodă, când în contra voinței lor și în ciuda tuturor protestelor lor, Bucovina detronchiată a fost împreună cu *monarhia habzburgică*.

Aneixiunea aceasta a fost făcște foarte motivată din punct de vedere al Austriei vechi și al diplomației ei de atunci. Dar nu va mai trece multă vreme, acum când principiile concretizate în condițiile de pace ale președintelui Statelor Unite încep a stăpâni toate mințile luminate ale lumii, și alte generații, care nu vor mai fi apucat netrebnicia timpurilor noastre, răsfind documentele privitoare la târgul făcut între Viena și Constantinopol, de abia că vor mai pricepe, cum de s'au putut uza cândva mijloace diplomatice atât de imorale, spre a spori hotarele unui vechi și glorios imperiu.

Părinții noștri și-au iubit patria și suferetele lor s'au cutremurat de îngrijorare și durere, când dintr'odată s'au văzut ajuși sub noua stăpânire. Dar li s'au dat asigurări liniștitoare, că vor putea trăi în deplină libertate, că nu li se va crea o situație inferioară față de ceilalți cetățeni ai monarhiei, că în țara aceasta nu se va admite nici o schimbare în detrimental vietii lor culturale și naționale, și silodovenii de odinioară și-au dat silința cea mai mare de a deveni buni patrioți austriaci pe pământul Bucovinei. În Octombrie 1777 se adunase toată țara, înfulețită de atatea promisiuni mari, să facă jurământul de credință împărașiei din Viena. Numai *papa Andrei* din Uidești, apăsă de încredere, n'a pornit la Cernăuț...

De fapt, promisiunile nu au fost împlinite. Țara a fost împănată de limbi străine și situația noastră etnică s'a schimbat tot mai mult în defavorul nostru. Noi am încetat din cafulu locului de a mai fi stăpânitori țării noastre, căci toată administrația a încăput pe mâni străine, noi fiind admiși cei mult în situații inferioare.

Cu onoruri au fost înzestrați dintre noi doar cei slabi de inger, negrearea și lipsa de dragoste de neam în rândurile noastre, care deformează caracterelor, trecând de obicei în ochii ocărmuitorilor de o mare virtute. Ni s'a luat dreptul de a ne întocmi biserica noastră după placul nostru, congresul ei a fost dizolvat încă înainte de a-și început activitatea, episcopii ei au fost siliti tot mai mult de a se supune dictatului guvernului, cu ave-

Concurs

Pentru întregirea parohiei de cl. III Sohar, protopresbiteratul Arhidul, se publică concurs nou cu termen de 30 zile dela prima publicare în «Telegraful Român»

Emolumentele împreună cu acest post sînt cele fastonate în coala B, pentru întregirea dotărilor dela stat.

Cererile de concurs, instruite conform legilor din vigoare, se vor înainta subsemnatului oficiu în termenul deschis, ear concurenții cu prealabila încredințare a subsemnatului, se vor prezenta în vre-o Duminecă sau sîmbătoare la biserică, spre a cânta, cuvînta sau celebra.

Abrud, 6 Octomvrie 1918. Oficiul protopresbiteral ort. rom. al Abrudului, în conțelegere cu comitetul parohial.

Petru Popovcieln, protopop.

Nr. 1535/1918.

Anunț de licitare

Martți în 12 Noemvrie a. c. înainte de amiază la 9 ore se ține la scaunul orfanal orașeneș (Strada Măcelarilor Nr. 4, etajul I, ușa 8) licitarea realității Roșca, Neppendorferstrasse 31, cu prețului de strigare zece mi corane.

Condițiunile de licitare se pot vedea înainte d'ameazi la oficiul numit. Nagyszeben, 29 Octomvrie 1918.

Scaunul orfanal orașeneș.

Cuptor de casă

coace ieftin și rațional pâne sănătoasă, gustoasă, ușor de mistuit. Cere cu 1/4 mai puțin material de foc.

Se poate coace de două ori, fără a face a doua orară foc.

Se mișcă pe roate. Poate fi așezat în anticameră, în bucătărie, chiar și afară în liber.

În orașul Sibiu și în împrejurime se întrebunțează spre mulțumire deplină.

Depozit de

sobe de faianț (Kachelöfen), sobe de foc permanent

și tot soiul de cuptoare, se găseseară în mare asortiment la

Carl F. Jickeli, Sibiu și Alba-Iulia

Cartoane pentru coveriș sau Hartie de cătran (Dachpappe)

de bună calitate se află earăș la : Carl F. Jickeli, Filială, în 3-3 (273) Sibiu, Piața mare.

La «Librăria Arhidiecezană» în Sibiu : Nagyszeben se află de vânzare : Casa dela Jerihon omișii și cuvîntării bisericiești de

Dr. Ioan Broșu.

Prețulu: Cor. 7 + porto recom. 50 fil.

ESTE CLAR DEPLIN
că o damă cultă nu poate întrebunți, decât pudră Diana și cremă-Diana.
Doză de probă... 3 - K
Doză mare... 6 - K
De vânzare pretutindenii!

La «Librăria arhidiecezană» din Sibiu - Nagyszeben se află de vânzare :
Căzut-a cununa capului nostru cuvîntării funebreale de Dr. Ioan Lupaș.
Prețulu unui exemplar 3 Coroane, plus porto postal recomandat 1 Cor.

În editura Comisiunei administrative a țipografiei arhidiecezane a apărut :
Manual de cântări bisericiești sau Octoihul mic
care cuprinde: Rîndunica Vecerniei, Utrieni și a Liturgiei; cele opt glasuri pentru Dumineci, Podobiile, Polieului, Pripele, Catavasiile, Irmoasele, Svetline și a.
Se află în depozit spre vânzare la «Librăria Arhidiecezană».
Prețulu unui exemplar:
Legătură simplă Cor. 5.50, plus porto postal recomandat 70 fileri.
Legătură limițate de piele Cor. 7.90, plus porto postal recomandat 70 fileri.
Revanzătorilor îi se dă 10% rabat.

La «Librăria Arhidiecezană» în Sibiu, Nagyszeben, se află de vânzare :
Dr. Petru Șpan conferențiar cetăț la congresul învățătorilor din Bilharia.
Nicolae Regman.
Prețulu: 30 fil. plus porto postal 6 fil.

«Biblioteca Șaguna» Redactată de Dr. I. Lupaș, Săliște. Nr. 16-36.
Mângâiați poporul! Cuvîntării bisericiești de Dr. Ioan Lupaș și alții profeți din protopopiatul Săliștei.
Se află de vânzare la Librăria Arhidiecezană în Sibiu-Nagyszeben.
Prețulu unui exemplar: Broșat cor. 2.50, legat cor. 3 - , porto 20 fileri.

La «Librăria arhidiecezană» din Sibiu - Nagyszeben se află de vânzare :
Branze în ogrorul lui Hristos de Dr. Ștefan Ciroaianu.
Prețulu unui exemplar 6 Coroane, plus porto postal recomandat 1 Cor.

Piese muzicale de Tib. Brediceanu.

Doine și cîntece românești pe teme populare.

(Canto și piano)

Calet I (ediția a doua). Foale verde, fol de nuc. Cîntă puțul cucului. Spune, mîndro, adevărat. Vai, bătăia, dragi ne-avem. Bădior, deparțiar. Cine n'aude cîntînd. Bade, zău, o fi păcat! Bagă, Doamne Iana 'n nor.

Calet II (ediția a doua). Șii tu, bade, ce mi-ai spus. Vino, bade, iar scasă. Nășii, ce mine, nu-și. Floare lui, floare treci. Cîntec haideuceș I. După ochi ca murele. Trăgeți voi bot. Cine n'are dor pe vale.

Calet III. Păstăric muș-ți cubul. Legăună-ți frunzulii. Turtură din vales ca. Cîntec haideuceș II. Ce vii, bade, ăzior. Tu te duci, bade, străce. Foale verde, țoare lauk. Pe unde umblă dorul.

Calet IV. Pe sub fiori mă legăuna. Foale verde, pup de eria. Sux în vîrăi dealului. Mîndro, de dragoste noastră. Cînd teci, bade, pe la noi. Frunze verde, trunzulii. Auzi, mîndro, cești cîntă. S'a dus cucul de pălei.

Nou! Măi Timișe, apă reci. De cănd, bade, tu te-ai dus. Floricid de pe apă. Cîntec haideuceș III.

Calet V. Bade, după dumneata. Cucleu ce peană sură. Toată lumea-i dîntr-un neam. Cîte fiori sint pe pămînt.

Nou!

Jocuri românești pe teme populare.

(Piano solo)

Calet I (ediția a doua). De doi (Lugoșana) I. Măzărîca. Ardeleana (ca în Banat) I. Pe picior I. Ardeleana I. Brău I. Hora (ca în Banat) I. Ardeleana (ca în Banat) II.

Calet II (ediția a doua). Ardeleana (ca în Banat) III. Pe picior II. Ardeleana II. Tarina. Învărtăia I. De doi II. Ardeleana III. Brău II.

Calet III (ediția a doua). Brău III. Ardeleana (ca în Banat) IV. Hîrșegana. Învărtăia II. Pe picior II. Ardeleana (Abrudeana) IV. Brău IV. Ardeleana (ca în Banat) V.

Calet IV. Hora (ca în Banat) II. Învărtăia III. Brău V. Pe picior IV. Ardeleana V. Brău (Danș) VI. Ardeleana (ca în Banat) VI. Din Maramurăș.

Nou! Hora III (a fetelor). Ardeleana VI. De doi III. Brău VII.

Calet V. Învărtăia IV. Ardeleana (ca în Banat) VII. Ardeleana VII. Brău VIII.

Nou!

Prețulu unui caiet Cor. 10- fr.

La șezătoare,

Icoană din popor (1 act cu un preludiu). Text de C. Sandu-Aldea și I. Borcia.

Cuprinsul:

Nr. 1. Dolina lui Sorin. Nr. 2. Mîndrăuți cu ochii verzi. Nr. 3. Cîntec din bătrîni. Nr. 4. A lui Moș Marin. Nr. 5. Melodrama. Nr. 6. Cîntecul țienei. Nr. 7. De masă. Nr. 8. Scenă. Nr. 9. Cîntec haideuceș. Nr. 9a. Solo de flaut. Nr. 10. Brău. Nr. 11. Duet. Nr. 12. Învărtăia și cor.

Partitura pentru canto și piano Cor. 16- fr.

Table listing musical pieces and their prices in Cor. and fileri.